

ใบความรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิศาลสาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การจัดนิทรรศการ

นิทรรศการ หมายถึง การให้การศึกษาอย่างหนึ่งด้วยการแสดงงานให้ชม เป็นการจัดแสดงและนำวัสดุทัศนวัสดุรวมถึงวัสดุต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ที่ผู้ชมสามารถสัมผัส เรียนรู้ ทดลองใช้ หรือมีกิจกรรมเสริมประกอบ นิทรรศการเป็นสื่อในการให้การศึกษา ความรู้ความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจ ตอบสนองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมให้บรรลุสู่เป้าหมายในเรื่องนั้น ๆ

ประเภทของนิทรรศการ

๑. จำแนกจากกำหนดระยะเวลา แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ นิทรรศการถาวร คือ นิทรรศการที่จัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่งเป็นระยะเวลานาน ๆ หรือตลอดไป เป็นการรวบรวมและการจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะวัตถุสิ่งของที่แสดงเรื่องราวที่เกิดขึ้นแน่นอน เช่น สิ่งที่แสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โบราณคดีและศิลปะ เป็นต้น

๑.๒ นิทรรศการชั่วคราว คือ นิทรรศการที่จัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่งเป็นระยะเวลาสั้น ๆ สามารถแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการจัดได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๒.๑ นิทรรศการชั่วคราวที่จัดแสดงเป็นเอกเทศ

๑.๒.๒ นิทรรศการชั่วคราวที่จัดแสดงเพื่อเสริมนิทรรศการถาวร

การจัดแสดงเรื่องราวเรื่องใดเรื่องหนึ่งในโอกาสต่าง ๆ หรือโอกาสพิเศษ เช่น การจัดนิทรรศการในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติหรือการจัดนิทรรศการในงานสัปดาห์ห้องสมุด เช่น นิทรรศการสารนิเทศระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นิทรรศการในห้องสมุด เช่น วันปีใหม่ วันเข้าพรรษา นำเสนอหนังสือใหม่ ฯลฯ

๒. การจำแนกจากกำหนดสถานที่ แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๒.๑ นิทรรศการในร่ม (Indoor Exhibition) เป็นนิทรรศการที่จัดแสดงขึ้นภายในอาคาร โดยอาจใช้สถานที่บริเวณส่วนต่าง ๆ เช่น ภายในห้อง เถลิง ห้องโถง หอประชุม เป็นต้น

๒.๒ นิทรรศการกลางแจ้ง (Outdoor Exhibition) เป็นการจัดนิทรรศการขนาดใหญ่ มีผู้ร่วมงานจากหน่วยงาน องค์กรธุรกิจหลายสาขา มีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนจำนวนมากได้มีโอกาสเข้าชม โดยจัดในบริเวณที่มีพื้นที่กว้าง เช่น สนามหลวง หรือที่สนามในสถาบันการศึกษา

๒.๓ นิทรรศการหมุนเวียน (Traveling Exhibition) เป็นนิทรรศการหมุนเวียน เปลี่ยนสถานที่จัดแสดง เช่น ผลงานศิลปะที่นักศึกษาในกรุงเทพฯ นำไปจัดแสดงที่ต่างจังหวัด หมุนเวียนสลับกันไป เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทักษะและเผยแพร่ให้ผู้ชมในท้องถิ่นได้รู้เห็น เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ บางครั้งนิทรรศการชั่วคราวบางอย่างก็ใช้เป็นนิทรรศการหมุนเวียนด้วย

ใบความรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิศาลสาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ขั้นตอนการจัดนิทรรศการ

๑. กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย เป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องการอะไรจากการจัดนิทรรศการ กลุ่มเป้าหมายคือใคร
๒. กำหนดหัวข้อและเนื้อหา เป็นการกำหนดให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย โดยเนื้อหาต้องมีความน่าสนใจ กระชับ เข้าใจง่าย
๓. วางแผนการจัดแสดง ออกแบบรูปแบบการจัดแสดง เลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ กำหนดจุดวางแสดงสว่าง เสียง ฯลฯ
๔. เตรียมสื่อและวัสดุ จัดทำสื่อต่าง ๆ เช่น ป้ายนิเทศ รูปภาพ วิดีโอ ของจริง ของจำลอง ฯลฯ
๕. ประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร เชิญชวนผู้ชม ผ่านช่องทางต่าง ๆ
๖. จัดแสดงและดูแล จัดเตรียมสถานที่ ดูแลความเรียบร้อย ให้บริการผู้ชม
๗. ประเมินผล เก็บข้อมูล วิเคราะห์ผล เพื่อนำไปพัฒนาการจัดนิทรรศการครั้งต่อไป

องค์ประกอบสำคัญของการจัดนิทรรศการ

๑. เนื้อหา ต้องน่าสนใจ ถูกต้อง ตรงประเด็น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย
๒. สื่อ เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา ดึงดูดความสนใจ เข้าใจง่าย
๓. การออกแบบ ออกแบบรูปแบบการจัดแสดงให้สวยงาม น่าสนใจ เรียบง่าย ใช้งานสะดวก
๔. กิจกรรม จัดกิจกรรมเสริม กระตุ้นให้ผู้ชมมีส่วนร่วม เกิดการเรียนรู้ จดจำ

ประโยชน์ของการจัดนิทรรศการ

๑. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสนใจให้แก่ผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดนิทรรศการจะช่วยให้ผู้ชมเกิดสมาธิ นิทรรศการสามารถดึงความสนใจเฉพาะเรื่องได้เป็นอย่างดี และรวบรวมความคิดที่เป็นนามธรรมนำไปสู่ความคิดที่เป็นรูปธรรม (พยุงค์ศักดิ์ ประจุศิลป์. ๒๕๓๑.: ๒)
๒. เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่จัดนิทรรศการ ช่วยให้ผู้ชมมองเห็นภาพและเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น (พยุงค์ศักดิ์ ประจุศิลป์. ๒๕๓๑.: ๒)
๓. ช่วยกระตุ้นหรือเร้าความสนใจ และเกิดความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องที่ได้ดูจากนิทรรศการ ส่วนในด้านการขาย การโฆษณา ประชาสัมพันธ์สินค้า การชักจูงประชาชนให้สนใจและเข้าใจในเรื่องของการเมือง การปกครอง ตลอดจนการส่งเสริมคุณภาพชีวิต นิทรรศการมีส่วนช่วยได้มาก (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. ๒๕๔๒.: ๒๗๖)

ใบความรู้สำหรับครู เรื่อง วาทศิลป์สร้างสรรค์ สารพันผลงาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิเคราะห์สาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง วาทศิลป์สร้างสรรค์ สารพันผลงาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๔. ในการศึกษาเล่าเรียน ถ้าให้นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้จัดนิทรรศการด้วยตนเอง จะช่วยส่งเสริมการแสดงออก และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. ๒๕๔๒: ๒๗๖)
๕. **สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์** การจัดแสดงนิทรรศการในการให้การศึกษา ผู้จัดยังคาดหวังให้ผู้รับรู้นำความรู้ที่ได้นั้น ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม โดยช่วยพัฒนาผู้อื่นและสังคมให้เจริญก้าวหน้าไปตามครรลองอันดีงามของสังคมแต่ละยุคสมัยได้ (ประเสริฐ ศีลรัตน์. ๒๕๔๙: ๓๒)
๖. **ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม** เพื่อสร้างประสบการณ์และพัฒนาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับรูให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้คิดและแก้ปัญหา ช่วยให้เกิดทักษะและความสามารถทางสติปัญญาอันจะทำให้แนวความคิดเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านทักษะและความชำนาญ คือ การเปลี่ยนแปลงในการเคลื่อนไหวและการใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย เพราะเมื่อมีความชำนาญมากขึ้น สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสมกว่าผู้อื่น และด้านเจตคติ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีค่านิยมสูงขึ้น มีจิตใจ มีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ดีขึ้น (ประเสริฐ ศีลรัตน์. ๒๕๔๙: ๓๓-๓๕)
๗. **เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่จัดนิทรรศการ** เช่น จัดนิทรรศการเรื่องการพับผ้าเช็ดหน้า จัดนิทรรศการเรื่อง ชีวิตประวัติของสุนทรภู่ นักกวีผู้มีชื่อเสียง จะทำให้มีความรู้เรื่องการพับผ้าเช็ดหน้าแบบต่าง ๆ และชีวิตประวัติของสุนทรภู่เป็นอย่างดี นอกเหนือจากที่เคยพบเห็นหรือเคยอ่านมาแล้ว หรือยังไม่เคยอ่านมาก่อน เพราะการจัดนิทรรศการช่วยมองเห็นภาพและเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถดึงดูดความสนใจเฉพาะเรื่องได้เป็นอย่างดี

การพูดรายงาน

ความหมายของการการพูดรายงาน หมายถึง การบอกเล่า ชี้แจง แสดงผลจากเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน มีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหา เกิดความสนใจ และจดจำได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความคิด ผลการศึกษาค้นคว้า
๒. เพื่อสร้างความเข้าใจ ความสนใจ และจดจำเนื้อหาให้ผู้ฟัง
๓. เพื่อฝึกฝนทักษะการพูด การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการนำเสนอ
๔. เพื่อส่งเสริมความมั่นใจ กล้าแสดงออก และบุคลิกภาพ

ใบความรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พิศาลสาร ด้วยการอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ – ๑๙ เรื่อง เปิดโลกนิทรรศการ (๑ - ๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หลักการ

๑. เตรียมตัวมาอย่างดี: ศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจ เรียบเรียงลำดับขั้นตอน เตรียมสื่อประกอบการพูด ฝึกซ้อมการพูด
๒. พูดด้วยความมั่นใจ: ยืนตัวตรง สบตาผู้ฟัง ใช้เสียงที่ดังฟังชัด พูดด้วยความกระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย
๓. ใช้ภาษาที่เหมาะสม: ใช้ภาษาที่ถูกต้อง สุภาพ เรียบง่าย เข้าใจง่าย หลีกเลี่ยงศัพท์แสง ศัพท์เฉพาะทาง
๔. ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด: ใช้สื่อประกอบการพูดที่เหมาะสม ดึงดูดความสนใจ ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
๕. รักษาเวลา: พูดให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ไม่พูดนอกเรื่อง
๖. ตอบคำถาม: ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ตรงประเด็น

ขั้นตอน

๑. เลือกหัวข้อ เลือกหัวข้อที่น่าสนใจ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย หาข้อมูลได้
๒. ศึกษาข้อมูล ศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ รวบรวมข้อมูล เรียบเรียงเนื้อหา
๓. เตรียมสื่อประกอบการพูด เตรียมสื่อประกอบการพูด เช่น ป้ายนิเทศ รูปภาพ วิดีโอ ของจริง ของจำลอง
๔. ฝึกซ้อมการพูด ฝึกซ้อมการพูด จับเวลา ปรับปรุงแก้ไข
๕. นำเสนอ นำเสนอรายงาน พูดด้วยความมั่นใจ ใช้ภาษาที่เหมาะสม ประกอบด้วยสื่อประกอบการพูด
๖. ตอบคำถาม ตอบคำถามผู้ฟังอย่างสุภาพ ชัดเจน ตรงประเด็น

แหล่งที่มา

<https://nachuakpit.ac.th/>โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์

<https://kroobannok.com/blog/๖๗๐๙> โดยคุณนิตยา